

Sygn. akt III Ca 1679/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk

Sędzia SO Aleksandra Janas

Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

Protokolant Renata Krzysteczko

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 marca 2014 r. w Gliwicach

sprawy z powództwa W. S. (S.)

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 19 lutego 2013 r., sygn. akt I C 793/12

oddala apelację.

SSO Andrzej Dyrda SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Aleksandra Janas

UZASADNIENIE

Powód W. S. domagał się pozbawienia w całości wykonalności tytułu wykonawczego Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 29 listopada 1996r. wydanego w sprawie o sygn. akt VI Ng 611/96 a zasądzonego od powoda kwotę 121.087,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zabezpieczenia roszczeń powoda poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego wszczętego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze, Marcina Kupczyka w sprawie o sygn. akt KM 18181/10 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Uzasadniając żądanie, wskazał, że zobowiązanie wynikające z w/w tytułu wykonawczego wygasło, albowiem upłynął okres ponad 10 lat od chwili wydania nakazu zapłaty, a także nadania mu klauzuli wykonalności, jak również od chwili umorzenia postępowania egzekucyjnego w sprawie o sygn. akt I KM 339/97 prowadzonego przez Komornika Sądowego Rewiru I w Kołobrzegu. Ponadto, nakaz zapłaty jak również klauzula wykonalności, na podstawie których została wszczęta egzekucja został wydany na rzecz Kopalni (...): S.A. w S., a powód nie posiada jakiegokolwiek wiedzy, ażeby w przedmiocie nakazu zapłaty o sygnaturze akt VI Ng 611/96 wydanego przez Sąd Rejonowy w Będzinie nastąpiła zmiana wierzyciela poprzez przelew wierzytelności.

Pozwana, w odpowiedzi na pozew, wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zakwestionowała trafność argumentów powoda. Uwzględniając treść wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 25 czerwca 2007r. (sygn. akt I C 88/06) zgłosiła zarzut powagi rzeczy osądzonej.

Ponadto podniosła, iż w stosunku do kwoty 11.744,32 zł tytułem należności głównej wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu oraz postępowania egzekucyjnego bark podstaw do uwzględnienia zarzutu przedawnienia roszczenia z uwagi na przerwanie biegu tego terminu wszczęciem postępowania egzekucyjnego (kolejne w dniach 7 września 1999r. oraz 3 marca 2008r.).

Wyrokiem z 19 lutego 2013r. Sąd Rejonowy w Zabrze oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 4 listopada 1996r. w sprawie o sygn. akt VI Ng 611/96 Sąd Rejonowy w Będzinie zasądził od W. S. na rzecz Kopalni (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 121.087,75 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 23.633,63 zł od dnia 20 października 1994r., 5.771,58 zł od dnia 21 października 1994r., 11.744,32 zł od dnia 3 listopada 1994r., 23.698,36 zł od dnia 9 listopada 1994r., 39.042,82 złotych od dnia 17 listopada 1994r., 17.197,04 zł od dnia 6 grudnia 1994r. wraz z kwotą 14.116,60 zł tytułem kosztów postępowania. Nakaz ten uprawomocnił się z dniem 26 listopada 1996r.

W oparciu o przedmiotowy tytuł wykonawczy wierzyciel - Kopalnia (...) S.A. w S. - wszczęła egzekucję sądową przeciwko powodowi W. S.. Komornik Sądowy Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu prowadził tę egzekucję pod sygn. akt I Km 339/97. Egzekucja ta nie dotyczyła całości wierzytelności objętej przedmiotowym nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, lecz jej części tj. należności głównej w kwocie 11.744,32 zł wraz z należnymi odsetkami za okres od dnia 3 listopada 1994r. oraz kosztami procesu w łącznej kwocie 14.116,60 zł.

Postanowieniem z dnia 7 września 1999r. Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie I Km 339/97 wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2006r. Sąd Rejonowy w Będzinie w sprawie o sygn. akt VI GCo 78/06/2 nadał wyżej wymienionemu nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności na rzecz Spółki (...) Spółki Akcyjnej w K..

26 lutego 2007r. wierzyciel Spółka (...) S.A. w K. złożyła do Komornika Sądowego Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu wniosek o wszczęcie egzekucji sądowej przeciwko dłużnikowi W. S. w oparciu o tytuł wykonawczy (nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Będzinie w sprawie o sygn. akt VI Ng 611/96 wraz z klauzulą wykonalności na rzecz następcy prawnego). We wniosku egzekucyjnym wierzyciel domagał się wyegzekwowania od dłużnika: należności głównej w kwocie 121.087,75 zł wraz z należnymi, ustawowymi odsetkami od dnia zapłaty, kosztów procesu w kwocie 14.116,60 zł i kosztów postępowania klauzulowego.

4 kwietnia 2007r. W. S. wniósł przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w K. pozew o pozbawienie wykonalności powyższego tytułu wykonawczego w całości z uwagi na przedawnienie objętego nim roszczenia. Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2007r. Sąd Okręgowy w Koszalinie (sygn. akt I C 88/07) uwzględnił powództwo w części obejmującej obowiązek zapłaty przez W. S. kwoty 109.343,43 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 23.633,63 zł od dnia 20 października 1994r., 5.771,58 zł od dnia 17 listopada 1994r. i 17.194,04 zł od dnia 6 grudnia 1994r., a w pozostałej części powództwo oddalił. Wyrok uprawomocnił się 24 lipca 2007r.

Postanowieniem z 3 marca 2008r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie z wniosku Spółki (...) Spółki Akcyjnej w K. przeciwko W. S. w sprawie o sygn. akt I Km 236/2007 wobec stwierdzenia dalszej bezskuteczności egzekucji.

30 czerwca 2010r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze wpłynął wniosek wierzyciela Spółki (...) S.A. w B. o wszczęcie egzekucji sądowej przeciwko dłużnikowi W. S. w oparciu o tytuł wykonawczy tj. przedmiotowy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Będzinie (sygn. akt VI Ng 611/96) wraz z klauzulą wykonalności na rzecz następcy prawnego. We wniosku egzekucyjnym wierzyciel domagał się wyegzekwowania od dłużnika kwot objętych w/w tytułem wykonawczym oraz ustalenia i ściągnięcia wraz z egzekwowanym roszczeniem kosztów postępowania egzekucyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym.

13 września 2010r. W. S. wystąpił ponownie przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B. z pozwem o pozbawienie wykonalności tożsamego tytułu wykonawczego w całości z uwagi na przedawnienie objętego nim roszczenia. Wskazał, że jego żądanie jest uzasadnione wobec upływu czasu jaki nastąpił od czasu wydania nakazu zapłaty, nadania mu klauzuli wykonalności i umorzenia pierwotnie prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

Postanowieniem z 1 grudnia 2011r. Sąd Okręgowy w Gliwicach odrzucił pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 4 listopada 1996r. sygn. VI Ng 611/96 w części dotyczącej kwoty 109.343,43 zł z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 23.633,63 zł od dnia 20 października 1994r.;
- 5.771,58 zł od dnia 21 października 1994r.;
- 23.698,36 zł od dnia 9 listopada 1994r. do dnia zapłaty;
- 39.042,82 zł od dnia 17 listopada 1994r. do dnia zapłaty;
- 17.197,04 zł od dnia 6 grudnia 1994r. do dnia zapłaty.

Postanowienie to uprawomocniło się 9 grudnia 2011r.

Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2012r. Sąd Okręgowy w Gliwicach odrzucił pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w części obejmującej kwotę 11.774,32 zł oraz liczone od tej kwoty ustawowe odsetki za okres od 3 listopada 1994r. i koszty postępowania – w zakresie, w jakim odnosi się on do zarzutu przedawnienia na skutek zdarzeń, które nastąpił do 24 lipca 2007r., a w pozostałym zakresie przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zabrze. Postanowienie uprawomocniło się 6 czerwca 2012r.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wskazał, że zakresem kognicji było ustalenie, czy w okresie po prawomocnym zakończeniu postępowania przez Sąd Okręgowy w Koszalinie nastąpiło zdarzenie w postaci upływu czasu, które stosownie do art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 125 § 1 k.p.c. mogłoby skutkować pozbawieniem wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego w części obejmującej kwotę 11.774,32 zł oraz liczone od tej kwoty ustawowe odsetki za okres od 3 listopada 1994r. i koszty postępowania.

Wskazując na treść art. 125 § 1 k.c. i art. 123 k.c., oraz dokonując analizy ustalonego stanu faktycznego, Sąd Rejonowy uznał, że wszczęcie egzekucji odpowiednio w 1997r., a następnie w 2007r. i umorzenie ich w 1999r. oraz 2008r. z powodu bezskuteczności egzekucji skutkuje uznaniem, że wierzytelność objęta przedmiotowym nakazem co do należności głównej 11.744,32 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu w łącznej kwocie 14.116,60 zł nie przedawniła się. Sąd wskazał, że po prawomocnym zakończeniu postępowania przez Sąd Okręgowy w Koszalinie tj. po dniu 24 lipca 2007r. nie nastąpiło zdarzenie w postaci upływu czasu, które stosownie do art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 125 § 1 k.p.c. mogłoby skutkować pozbawieniem wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego w części obejmującej kwotę 11.774,32 zł oraz liczone od tej kwoty ustawowe odsetki za okres od 3 listopada 1994r. i koszty postępowania. Stanowiło to podstawę oddalenia powództwa.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniósł powód. Zarzucił błędne ustalenie stanu faktycznego, przyjęcie przez Sąd błędnej wykładni prawnej stanowiącej podstawę wydanego wyroku; brak merytorycznej oceny dowodów i faktów wskazanych przez powoda, ograniczenie oceny jedynie do faktu czy w przedmiotowej sprawie nastąpiło zdarzenie skutkujące pozbawieniem wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego oraz brak uwzględnienia przez Sąd wniosków i dowodów wskazanych przez powoda w pozwie.

Na tych podstawach wniósł o uchylenie wyroku, skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania i uwzględnienie poniższych wniosków, tj.: pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego Sądu Rejonowego w Będzinie,

VI Wydziału Gospodarczego z dnia 29 listopada 1996r., wydanego w sprawie o sygn. akt VI Ng 611/96, zasądającego od powoda kwotę 121.087,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów II instancji według norm przepisanych, zabezpieczenie roszczeń niepieniężnych powoda poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego wszczętego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze, Marcina Kupczyka w sprawie o sygn. akt KM 18181/10 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania, żądanie od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zabrze, Marcina Kupczyka akt postępowania egzekucyjnego KM 18181/10, dopuszczenie dowodu z akt sprawy Sądu Rejonowego w Będzinie o sygn. akt VI Ng 611/96; dopuszczenie dowodu z akt postępowania egzekucyjnego Komornika Sądowego Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu w sprawie o sygn. akt I Km 339/97 oraz dopuszczenie dowodu z akt postępowania egzekucyjnego Komornika Sądowego Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu w sprawie o sygn. akt I Km 236/2007.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powoda przyjmując za podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne. Ustalenia te Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne.

Powództwo przeciwegzekucyjne (opozycyjne) z art. 840 k.p.c., stanowiąc sposób obrony merytorycznej dłużnika przed prowadzoną egzekucją, pozwala na pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, jeżeli prowadzenie egzekucji na podstawie tego tytułu narusza prawa podmiotowe dłużnika wynikające z prawa materialnego.

Powód jako podstawę pozbawienia tytułu wykonawczych wykonalności wskazał przedawnienie roszczeń nimi dochodzonych. Zarzut ten został jednak podniesiony z pominięciem przez niego skutków prawnych wynikających z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Zgodnie z nim bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Czynność taka została dokonana zarówno przez wierzyciela jak i jego następcę prawnego, gdyż niewątpliwie do kategorii czynności wskazanych powyżej należy zakwalifikować złożenie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1971r., II CR 358/71).

Wskazany w tytule wykonawczym wierzyciel - Kopalnia (...) S.A. w S. - wszczął egzekucję sądową przeciwko powodowi W. S.. Powód został wezwany do zapłaty należności stwierdzonej tym tytułem 12 listopada 1997r. Postanowieniem z dnia 7 września 1999r. Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie I Km 339/97 wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. (...) Spółki Akcyjnej w K., po uprzednim nadaniu na jej rzecz klauzuli wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 30 czerwca 2006r. Sąd Rejonowy w Będzinie w sprawie o sygn. akt VI GCo 78/06/2 w trybie art. 788 k.p.c., 26 lutego 2007r. złożyła do Komornika Sądowego Rewiru I przy Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu wniosek o wszczęcie egzekucji sądowej przeciwko dłużnikowi W. S. w oparciu o tytuł wykonawczy (nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Będzinie w sprawie o sygn. akt VI Ng 611/96 wraz z klauzulą wykonalności na rzecz następcy prawnego). Postanowieniem z 3 marca 2008r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie z wniosku Spółki (...) Spółki Akcyjnej w K. przeciwko W. S. w sprawie o sygn. akt I Km 236/2007 wobec stwierdzenia dalszej bezskuteczności egzekucji.

Dokonując porównania dat wszczęcia postępowania egzekucyjnego, przy uwzględnieniu zasad obliczania terminów wynikających z art. 112 k.c. należało uznać, że bieg przedawnienia wynikający z art. 125 k.c. został skutecznie przerwany.

Powyższe prowadzi do wniosku, że powód nie wykazał istnienia okoliczności skutkujących niemożnością egzekwowania zobowiązania stwierdzonego tytułem wykonawczym, co czyniło jego powództwo bezzasadnym.

Stąd też apelację powoda jako niezasadną po myśli art. 385 k.p.c. należało oddalić.

SSO Andrzej Dyrda SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Aleksandra Janas